V. évfolyam. Kis-Czell, 1903. április 26. 17 szám.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Bérharcz mindenfelé.

A munka és díjazása közti arány örökös ingadozása, az élelmiszerek folytonos drágulása és a megélhetési viszonyoknak egyre növekedő megnehezitése, másrészt pedig a verseny rendkivüli elharapódzása, a kivánalmaknak fokozása: ezek azok az okok, melyek a munkaadók és munkások közti jó viszonyt tartósságában zavarjak.

A munkaadó a mostani viszonyok közt kénytelen minden irányban takarékoskodni, különösen pedig törekednie kednie kell gyártmányait oly olcsón és a mellett megfelelően előállitani, hogy a konkurenceiával lépést tarthasson. Bár mennyire is itéljük el a tőke hatalmat és a nyomában járó gazdasági félszegségeket, nem lehet tagadni, hogy a munkaadó helyzete is módfelett meg van nehezitve és soha meg nem szünő gondok gyötrik. A gyártmányok olcsó és megfelelő előállitását első sorban a nyersanyag drágasága akadályozza. A munkaadó, legyen akár nagy-, akár kisiparos, csak a munkás bérének terhére eszközölheti megtakaritásait.

És ez a baj legelszomoritóbb oldala. Mert a szegény munkás épp ugy, sőt aránylag meg sokkal inkább sinyli meg az általános drágaság okozta meg szoritásokat és nélkülözéseket, mint mások. Igy aztán nem lehet csodálni, ha kétségbeesésében, inségében az utolsó valamelyes kilátással kecsegtető mentőeszközhöz: a sztrájkhoz folyamodik.

Senkise higyje, hogy a munkások kapzsiságból, könnyelműen határozzák el magukat a bérharczra, mert az ilyen harczuak kimenetele a tulnyomóan legtöbb esetben legalább is kétséges és ha kudarczot vallanak, az a veszély fenyegeti a munkást, hogy kenyérkereset nélkül marad és eképpen önmagát és hozzátartozóit a legnagyobb nyomorba sodorja.

Nagy okoknak kell tehát lenni, melyek a munkást sztrájkra késztetik. Tényleg csak akkor kezdi meg a sztrájkot, amikor már más kibuvót nem talál, mely a félig-meddig megfelelő megélhetéshez vezetné.

Amennyiben a sztrájkok csak egyes szakmákban lépnek föl, még nem a legveszélyesebbek. Mert ha az illető munkasok csakugyan helyzetök javitását érik el vele, akkor az illető szakma a többi szakma és a közösség rovására több jövedelemre tesz szert, természetes lévén, hogy a munkaadó nem a saját zsebéből fedezi a munkabértöbbletet, hanem a fogyasztón szedi be.

Megrendithető közgazdasági válságot okozhat azonban az általános sztrájk, amino most Hollandiában fenyeget; mert ha az egész munkásosztály, hivatkozva emberi jogaira, megfeszitett munkájáért illőbb dijazást követel, ez szükségszerűleg kihat az összes gazdasági ágakra és az illető ország egész gazdasági életét veszélyeztetheti.

Bár a munkások követeléseinek jogosultságában kételkedni nem lehet, sőt azt minden méltányosan gondolkodó embernek el kell ismerni, mégis be kell látni, hogy a munkás helyzetének kényszereszközökkel kivivott javitása nem lehet a kérdés természetes megoldása. Nemcsak azért nem, mert a javitás aránya a különféle szakmákhoz mérten nem lehet igazságos, hanem főleg azért sem, mert

TÁRCZA.

Fővárosi képek.

— Irta: *B—r D—ő.* —

Az aszfalton.

Nézzétek meg az utczák fejedelmét. Meggörbult háttal halad az aszfalton. Kifogástalan öltözékben vannak gyenge tagjai, elegáns raglan kabátja elfeledteti velünk, hogy domboru férfi vall is van a világon. Sétapálczájával egyforma, de sikkes mozdulatokat végez, s aranszinyi gallér tartja előre nyakát. Járása? Arról maga is mondta már, hogy sokan próbáltak utánozni.

Ilyen ő. Tudja, hogy minden szem rá van irányozva, hogy kiállhatja külsője bátran e tekintetet: s e tudat mint önérzet, ott ül az arczán.

Ismer mindenkit. A mindenki alatt értve természetesen az olyan embereket, kiknek többkevesebb pénzük van.

Itt jön egy barátja. Megszólitja:

— Ah, szervusz öregem!

— Szervusz.

— Van egy czigarettád?

Hogyne volna! Tudja ő, ki mennyit ér. Azután bemegy a kávéházba, megfizetteti asztaltársával a cacoóját és szemlét tart kifelé az ablakon.

Most mozog arra a legnagyobb emberáradat. A belváros ontja fiatal, öreg, férfi- és nőmunkásait a sétáló közönség között. Jó látvány a tömeg, nyüzsgése szórakoztatja az idegeket. Azonban ő szórakozik, hanem szemeivel serényen keres valakit.

— Izgató kis jelenség, — magyarázza barátjának — már napok óta figyelemmel kisérem. Micsoda mell, micsoda test az barátom! S már mosolyog a kicsike.

És sietve öltözik, mert meglátta már a varróleányt, aki ártatlan derült arczoskajaval még ugyanolyannak látja a világot is. Megvárja, mig beforduló a lanyka a legközelebbi sötét utczába, és melléje kerül bizalomra gerjesztő mosolyával.

— Jó estét kicsikém! Nézze, maga már olyan régóta tetszik nekem, szeretném magácskát megösmerni. Furcsa dolog ugyan valakit megszólitani az utczán, node tegyen kivételt . . . engedje meg, hogy bemutatkozzam. Nagy Béla vagyok . . .

Addig erőszakoskodik, mig szóvirágjainak az illata elaltatja a leányt, s feleletet ad. Hisz ez nagyon kedves urieember, aki maga is elitéli a saját eljárását, de épen ez mutatja, hogy mennyire érdeklődik ő iránta. Nem beszél olyanokat, amin szégyenből kellene pirulnia, elmondja, hogy eleven, tüzes vére, korán kifejlődött önérzete nem türték az iskola nyügét, privát vagyonaból él, de azért komoly tanulmányokkal is foglalkozik. Mi sem érdekli annyira, mint a lélek maga, az Isten legnemesebb teremtménye.

— És — szónokol a lánynak, — imámba belefoglalom azt a szokatlan dolgot . . .

— Ön szokott imádkozni?

— Mért van igy meglepódve? Mért ne imádkozzam? Hisz az imádkozás a logika tanácsára történik! De félbeszakitott magácska. Azt akartam mondani, hogy imámba foglalom azt a szokatlan óhajtast, hogy a saját lelkemen kivül tökéletesen, valamikor egy ártatlan női lelket is megismerhessek, mert csak ez lehet a legnagyobb földi boldogság. S hogy egy női lélek ilyen tisztán álhasson előttünk, ahhoz annak a nőnek feltétlen őszintesége kivánkozik.

S ön még nem talált ilyen nőre? — Kérdi félénken a lány.

— Nem édesem. Tudja, a fensőbb körökben forgok, s ott a nők hozzászokva a hódolathoz, megalázkodást követelnék és fensőbbséget éreztetnek. Furcsa dolog ugy-e? Mikor a nőt minden tekintetben tökéletlenebbnek teremtette az Isten a férfinél, s a férfi hivatott az uralkodásra. Tudna maga őszinte lenni?

— Én mindig őszinte vagyok.

Bizony őszinte vagy kis leány. Jobban, mint kellene. A csábitódnak megmutatod arczodon, hogy ilyen szavakat sohasem hallottál. Mutatod a hatást rajtad, azért mondja, hogy-ne

Napernyők remek kivitelben, óriási választékban, bőrkeztyük, kalapok legjobbak szerezhetők meg Rózsa Sándor Kis-Czell, Fő-tér.

az ily rohamosan elért eredmények minden rendszert nélkülöznek és igy tartósak se lehetnek.

Minthogy azonban a gazdasági megrázkódtatás az általános sztrájk esetén mulhatatlanul bekövetkezik és a következményei még a távolabb jövőben való fejlődést is hátrányosan befolyásolják: az intéző köröknek oda kellene hatniok, hogy a sztrájk eshetősége minél kisebb valószinüségre tapasztassék.

A lehetőség határain belül meg kell kisérelni mindent, amivel a munkás nyomasztó helyzetén enyhithetünk. Ne gondoljuk, hogy a béremelés az egyedüli eszköz, melylyel ezt elérhetjük. A vezető férfiak, a társadalom számos más eszközzel rendelkeznek, mikkel azt az éles ellentétet, mely a munka és bére közt mutatkozik, mérsékelni lehet.

Ezekre az eszközökre azonban idején kell gondolni és azokat már akkor a gyakorlatban alkalmazni, amikor a később le nem csillapitható baj még nem ütötte fel fejét.

Az eső utáni köpenyegnek hasznát nem vehetjük és nevetséges a köpenyt csak akkor fölvenni, ha már bőrig áztunk.

A vidéki takarékpénztárak reformja.

A vidéki takarékpénztárak központi szervezkedése mindinkább közeledik a megvalósulás felé.

Az első reformmozgalom ez, mely nem támaszkodik az állam gyámkodó gondoskodására, hanem saját erőből igyekszik a létező állapotok javitására, oly berendezéssel, mely czélja egyenesen az állami beavatkozás elkerülése.

S már csak azért is üdvözöljük e reformot, mert alapjából kicsillan a gazdasági élet terén is az önálló és szabad fejlődés ideálja.

A mozgalom czélja a takarékpénztári intézmények kifejlesztése, az iránta való bizalom megszilárditása, fokozása a központi szervezkedés által. A szervezkedésre nézve azonban eddigelé eltérők a vélemények. Az egyik irány hivői központi pénzintézet létesitését tartják feltétlenül szükségesnek, mig ellenben a másik párt hivői ezt szükségtelenek, sőt teljesen czéltalannak tartják és a szervezkedést egyesületi alapon nyugvó kötelék alapján akarják keresztül vinni.

Az előbbi irány hivői, a legutóbbi tanácskozás alkalmával, Németországra hivatkoztak, ahol a kérdést szintén központi pénzintézet segélyével akarják megoldani. Mi azonban és velünk együtt mindenki, aki a dolgot alapjában vizsgálja meg, a a másik irányhoz csatlakozunk; mert azokat a czélokat, melyeknek megvalósitása végett a takarékpénztáraknak szövetkezniök kell, pénzintézet megalapitása utján megvalósitani nem lehet.

Ezeket a czélokat csakis egyesületi alapon álló, a pénzkereseti czélt teljesen nélkülöző kötelék valósithatja meg. Mert amire tulajdonképpen szükség van, az nem uj pénzforrás megnyitásában, hanem a takarékpénztárak érdekeinek megvédéséből a takarékpénztári intézmény megjavitásából áll.

Erre pedig csakis az egyesületi intézmény az alkalmas szervezet. Ez a kötelék a takarékpénztárakat érdeklő ügyekben tanácsot, szakvéleményt adhat a kormánynak, a hatóságnak, az intézetnek.

Figyelemmel kisérheti a törvényhozás előkészitéseit, megfigyelheti a törvények végrehajtását, a betétszerkeztés körül elő fordulható hiányokat, a hatóságoknak a takarékpénztárakat érdeklő intézkedéseit.

Ügyet vethet továbbá a hasonló külföldi mozgalmakra, törekvésekre. A fen forgó kérdéseket, melyek a takarékpénztárakat érdeklik, megvitatja, szakközlönyt létesithet, a gyüléseken tartandó előadásokkal, pályadijak kitüzésével buzditólag hathat és tudományos alapon tovább fejlesztené a takarékpénztári intézményt.

Behozhatja az ügykezelésnek, mérlegkészitésnek, a könyvelésnek egységes berendezését. Meghonosithatja azoknak az intézeteknek, melyek kivánják, időközönkint való revizióját, mely feleslegessé tenné az állam gyámkodó beavatkozását és megszilárditaná a közönség bizalmát.

Ezáltal nemcsak az intézet vagyonbirtokosságát, ügykezelésének egyöntetü rendességét teremtenék meg, hanem megszereznék a tapasztalt revizorok tanácsát, szakvéleményét.

Az egyesület kiterjesztheti gondoskódását a hivatalnokok és családjaik anyagi érdekinek megvédésére, nyugdij vagy segélyező ügy rendezésével. Emellett alkalmas szervezet a takarékossági szellem ápolására és fejlesztésére is. Válságoknak, egyes takarékpénztárak nélküli megrohanásának megszüntetésére legalkalmasabb az egyesületi kötelék.

Ez az együttműködés minden irányban megteremtené áldásos eredményét, bizalmat ébresztene a takarékpénztárak iránt és feleslegessé tenné az állam beavatkozását; belenyulna az egyes intézetek autonómiájába, anélkül, hogy a takarékpénztárak önállóságát megsértené.

Kivánjuk tehát, hogy a lelkesedés lángja ne hamvadjon el egyhamar és hogy a kötelék mielőbb kezdje meg működését, ugy a takarékpénztári ügy fellenditése, mint közgazdaságunk érdekében.

HIREK.

— **Vármegyei gyülés.** Vasvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 27-én délelőtt 10 órakor tartja évnegyedi rendes közgyülését, melyre a meghivókat már szétküldötték. A tárgysorozat igen

---

menjetek még haza, sétáljatok még a szomszéd utczában.

— Látja kedvesem, én már nem vagyok egészen fiatal, — szövi tovább a hálót az aszfaltbetyár, — és a nő, a szerelem, mégis nagy helyet foglal el a fejemben. Mert én csak olyan nőt tudnék elvenni, aki engem nagyon, de nagyon szeret. Ezt a szeretet, bárki lenne az a nő, sohasem szalasztanám el és nagyon helytelenül cselekszik az a férfi, ki azt a saját érdekében meg nem becsüli.

E sok szép dolog, több már a kis varróleánynak annál, amennyit rendben tudna tartani fejében, és mikor karjába karol s ellenkezni próbál, a komoly férfihang elveszi az erejét:

— Maga akarja jobban tudni kicsikém, hogy mi illik, mi nem illik?

Azután kart karba öltve haladnak szorosan egymás mellett. A lányka zavaros gondolatokkal, amelyek egy raglan kabátba bujt igen tökéletes férfi körül forognak, a férfi pedig a gyenge kart magához szoritva, felgerjedt élvezet-vágygyal, mint mikor az eb, orra fölött lát egy jó falatot — — — — —

A szerelem vak. S ha nem volnál vak, kis varróleány, akkor sem nevezném megmagyarázhatatlannak, hogy beleszerettél e kisérődbe. Mert mi kifogásolni valót találhattál volna rajta? Uri ember s gazdag, mert — mint mondta — fensőbb körökben jár, és vagyonából él.

Azt mondják, — gondolod magadban, — hogy a mai fiatal emberek nagyon romlottak. A te kisérőd, hogyan lehetne romlott, mikor imádkozni szokott, és ezt olyan természetesnek találja, hogy csak alig érthetően jegyezte meg, pedig más talán ezzel dicsekednék. S lám nem fényes ruhát, származast és pénzt szeret, hanem a lelket szereti, ami ha ártatlan, őszinte és szerelmes, akkor fölér minden fénynyel, minden származással. Ő is ártatlan, őszinte és szerelmes..

Vajjon megtudja-e ezt az ő Bélaja, vagy alkalomadtan meg meri-e neki mondani, hogy mennyire szereti? Ebbe a gondolatba belekábul a kis madár-agyvelő, s e kábulás olyan jó . . Félálomban volt az éjjel, félálomban van most, s ábrándozásai közt megszurkálja az ujjait. Édes e tű-szurás is, de még édesebb lesz a mai este, amikor találkoznak,

Az elegáns ifju pedig ott ül a kéváházban.

— No, mi történt a kis bakfisoddal tegnap? — kérdezi tőle a barátja,

— Eh semmi, hagyd el, tulságosan nagy liba még.

— Vagy tulságosan kitanult?

— Dehogy. Olvadozott, hallgatott melletem, s mikor mondtam neki, hogy látogasson meg, azt felelte, hogy először látogassam meg én őket.

— Igen, a papáját, meg a mamáját, akik ilyenkorra megjönnek a gyárból.

Ezen csak van nevetni való. Géza a maga papáját és mamáját sem szereti látni.

— Beszéljünk inkább másról, öregem, — mondja a barátjának. — Csak nem fizettetem ki veled ma is cacaómat? Pedig egy fillérem sincsen. Nem adhatnál kölcsön pár forintot?

A könnyelmü, pénzes ember kitől tagadhatna meg néhány forintot? Géza is adna, ha — volna neki.

A kis varróleány most jön erre. Bizonyosan valami adósa fizeti meg ideáljának a tartozását, — gondolja magában. És épen ilyenkor... Géza nem fogja őt észrevenni . . . Mikor egész nap e tekintetet várta . . . Szeretné magát ott az utczán elpityeregni. De bele kell nyugodni: azt ő meg nem tudja, hogy kétszer is el lehetne menni az ablak előtt.

Másnap oly epedve néz be az ablakon, de az ő Bélája csak nem veszi észre, rá néz, de nem akarja megismerni. Csak nem fog köszönni egy kis varróleánynak?

S a fájdalmat az utczafejedelem közönyös tekintete nap-nap után, lassanként tolja a szivbe, mert az ember olyan nehezen akarja elhinni valónak azt, ami nagyon fáj. Mikor letünik a láthatárról az ideál — mert az aszfaltbetyár időközönként más nyilvános helyen üti fel tanyáját, — akkor hiszi el a varrólányka is a valót. És öregedik. A fájdalom ott hagyja vonását fiatal arczán, és sápadt szint fest előbbi derült, ártatlan mosoly helyére. Ki törődik vele?

bő s ugy látszik, hogy egy nap alatt le nem tárgyalható, mert 169 pontot foglal magában. Érdekesebb pontok a következők: 1. Alispáni évnegyedes jelentés. 2. Az árvaszéki első jegyzői, esetleg megüresedő egyéb állások választás utján való betöltése. 3. Kis-Czell—Kemenesaljai kórház elnökének megválasztása. 100. Nagy- és Kis-Sitke községek kérvénye a vármelléki körjegyzőséghez csatolása érdekében. 117. Stubenwoll Ferencz sárvári lakósnak Sárvár nagyközség alakulása elleni felebbezése.

— **A városházáról.** Kis-Czell mezőváros képviselőtestülete szerdán délelőtti ülésében tárgyalta Kis-Czell városháza tulajdonjogának kérdését. A városháza tulajdonjogát tudvalevőleg a róm. kath. hitközség magának vindikálja. A városháza tulajdonjogának ügyében még 1879. évi junius hó 21-én vétetett fel egy jegyzőkönyv az akkori képviselőtestület gyüléséről, amely gyülésen a képviselőtestület kimondta határozatilag, hogy a városháza a politikai község tulajdona, de elismeri szolgalmi jogát a róm. kath hitközségnek a városházában levő róm. kath. iskolára és tanitó lakásra és ezt a jogát a r. kath. hitközségnek bekeblezés által biztositani óhajtja. A szerdai gyülésen Nagy József kir. közjegyző hasonló szellemü inditványt tett, mint az 1879. évi képviselőtestület-é, mit a képviselőtestület el is fogadott. Már most a rom. káth. hitközségen a sor nyilatkozni, belenyugszik-e a képviselőtestület határozatába, avagy azt megfelebbezni. A szerdán délutáni ülésen Kis-Czell mezőváros és Nemes-Dömölk község képviselőtestülete együttes gyülése volt. E gyülésen Nemes-Dömölk körjegyzője amaz illetményének megszavazását kérte Kis-Czelltől, mit ő, a két község egyesitése folytán illetményéből vesziteni fog. Porkoláb Mihály dr és többek felszólalása után a n. dömölki körjegyző kérelmét a gyülés elutasitotta.

— **A szombathelyi halálos párbajhoz.** A tragikus végü szombathelyi Stieder—Ernuszt párbaj alkalmával sokat emlegetett ifjabb gróf Festetich Imre, gróf Festetich Imrének, a csertői majorátus urának fia Görbersdorfban, ahol mellbetegségére gyógyulást kereset, 33 éves korában meghalt. Betegeskedése előtt a Radetzky-huszároknál szolgált mint hadnagy. Évek óta gyöngélkedett már s legutóbb nagyon megrenditette lelkét az a tragikus végü párbaj, mely az ő váltó-ügyéből kifolyóan történt Stieder György és dr. Ernuszt József szombathelyi ügyvéd között. Mint ösmeretes, a párbaj ez utóbb halálával végződött. Az elhunyt gróf holttestét Görbersdorfból Szepes-Remetére szállitják s a családi sirboltben helyezik örök nyugalomra.

— **A Zollner ügyhöz.** A jánosházai ismert közkereseti társaság: Zollner Ferencz (táti), Reisinger (Piócza) Dalfi és a kis pislogó Hay Berele által lapunk felelős szerkesztője ellen inditott sajtó per hal' Istenek végre közeledik a befejezéshez. A győri kir. törvényszék vádtanácsa ápr. hó 3-án tartott vádtanács ülésében vád alá helyezte e lapok volt helyettes szerkesztőjét is Kálmán Pált, s egyuttal e sajtópert, a győri esküdtbirósághoz átteni elrendelte. Igy e sajtóperben a tárgyalás valószinü május hóban fog megtartatni. Mi a törvényszék vád alá helyezését nem fogjuk megfelebbezni, hogy a tárgyalás mentől hamarább megtartható legyen. — Amint a tárgyalás napjára az idézést megkapjuk, nyomban bejelentjük bizonyitó tanuinkat, kiknek beidézését fogjuk kérni. A bizonyitó tanukon kivül egy néhány olyan tanut is fogunk a tárgyalásra magunkkal vinni, akikkel Zollnerék már „operáltak" és akik majd bőven fogják ismertetni Zollnerék gyönyörüséges módszerét. Szóval törekedni fogunk, hogy a tárgyalás minél *szensácziósabb legyen*, s hogy minél több salak kerüljön felszinre a banda életéből.

— **Halálozás.** Az alábbi gyászjelentést vettük: „Alulirottak mély fájdalommal jelentik ugy maguk, mint a számos rokonság nevében dr. Pollatsek Márk tb megyei főorvos urnak, f. évi április 20-án, életének 59-ik évében Budapesten történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei Budapestről Jánosházára fognak szállittatni és ott folyó hó 23-án délután 3 és fél órakor az Izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Jánosháza, 1903. április hó 21-én. Áldás és béke poraira! özv. dr. Pollatsek Márkné szül. Bergstein Berta, nejc. Dr. Kálmán Béláné szül. Pollatsek Adél, Salzberger Józsefné szül. Pollatsek Emma, gyermekei Dr. Kálmán Béla, Salzberger József, vejei. Kálmán Pistike, Salzberger Sanyi, Salzberger Edith, Salzberger Andor, unokái."

— **Csődmegszüntetés.** Néhai Wendler István kis-czelli lakós hagyatéka ellen a szombathelyi kir. törvényszék a csődöt vagyon hiánya miatt megszüntette.

Megbüntetett éjjeli őr. A napokban kis-czelli főszolgabirói hivatalban X nemes-magasi 74 éves öreg embert 4 koronára azért büntetették meg, mert családtagjai helyett a jó öreg éjjeli őr szolgálatot teljesitett. A megbüntetett öreget szörnyen bántotta ez a pénzbirság s nem győzött eléggé panaszkodni ismerőseinek a rajta esett sérelmen. Hát bizony szerintünk is, nem érdemelte meg az a 74 éves öreg ember ez alkalommal a reá rótt pénzbirságot.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesiteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri" vagy a „Margitszigeti" fümagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállitja Mauthner, Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörü sétatereinek részére.

— **Pusztitó orkán.** A mult pénteken éjjel támadt rettenetes orkán járásunk területén igen sok kárt okozott. Alig van egy község is, hol a pusztitó orkán ne dühöngött volna. Házakat döntött össze, ház és pajta tetőket dobott le s rombolt mindenfelé kérlelhetlenül mintha a végitélet napja lett volna. Legtöbb kárt okozott a vihar az előfákban. Gyökerestől forditotta ki a szép erős előfákat. A Szent Benedek-rend kis-czelli kertjében szintén sok kárt okozott a vihar a fákban, a szép fenyves csoportokat különösen megrongálta, kitörte, alig maradt egy is, melyet a pusztitó vihar megkimélt volna.

— **Palesztinába mennek meghalni.** Steiner Manó, a jánosházai takarékpénztár nyugalmazott könyvelője, ki ez idő szerint 80-ik életévét éli 70 éves nejével, a jövő hóban végleg bucsut vesznek Magyarországtól, ermennek Palesztinába, hogy hátralevő napjaikat ott éljék le. Az agg házaspár Palesztinában akar eltemetkezni. Bizony nagy elhatározás kell ahhoz, hogy ily idős korban valaki oly messze utra induljon

— **Az ügyvédi kamaráról.** A szombathelyi ügyvédi kamara Bejczy Ödön szombathelyi ügyvédet, az ügyvédek névjegyzékéből önkéntes lemondása folytán törölte.

— **Uj mészárszék.** Krausz Mihály mészárszéke, a „Bárány"-vendéglőben a napokban megnyilt. Alkalmunk volt e mészarszék berendezését megtekinteni, bekell vallanunk, hogy annak berendezése meglepett bennünket. Krausz Mihály ur mészárszéke bátran beilleném a fővárosba, oly elegánsan, izlésesen és csinosan van berendezve, amilyen berendezés csakis fővárosi mészárszékekben található.

— **Felhivjuk** t. olvasóink figyelmét a lapunk mai számában megjelent Bihari Ede hirdetésére.

— **A fogyasztó közönség egyetlen alkalommal** sincs annyira az eladó lelkiösmmeretességének kiszolgáltatva mint amidőn **órát** vagy **ékszert** vásárol. Ezen czikknél a legkevesebben tudjak azt megállapitani, valjon elsőrendü tartós óra szerkezetet avagy hibátlan kövü ékszert kaptak-e? Es ezért teljes mértékben méltányolható a vevőközönség tétovázása amidőn ünnepi ajándékul avagy egyébb alkalomra órát, vagy ékszer felét akar vásarolni. Sajnos, hogy sok reklammal dolgozó némely esetben nem is szakember kezében levő üzlet nem azt nézi, hogy vevőjét lelkiösmeretesen kiszolgálja, hanem, hogy kétes értékü holmiján minél nagyobb haszonnal adjon tul. — Ily körülmények között oszinte örömünkre szolgál, ha ezuttal egy általánosan elösmert szolid órára terelhetjük t. olvasóink figyelmét.

— **Polgár Kálmán budapesti óramüvészt értjük,** (üzlete: VII, Erzsébet-körut 29. szám) kinek egy évtized óta fennálló üzlete országos jó hirre tett szert, mert ő az egyedüli órás, aki zsebóráit minden helyzetben, sőt a finomabbakat még hideg és melegben is kiregulázza, ami által meg a temperatura változásai sincsenek befolyással óráira. A vidéki közönség kényelmére Polgár Kálmán a „Müötvös" czim alatt egy képes albumot állitott össze, ami gondos fénkép után készült metszetekb n mutatja be az immár nagy **népszerüségnek** örvendő és **megbizhatónak** elösmert Polgár-féle órák és ékszerek ezer számra menő fényképeit.

Ezen „Müötvös" czimü szaklap egyébként meg azért is méltó az emlitésre, mert a társadalom előkelőségeit képező egyénektől számtalan **elösmerő és hála nyilatkozatokat tartalmaz,** amelyek egyöntetüleg elösmerik, hogy az az öt évi jótállás amit Polgár Kálmán óráiért vállal, nem üres frasis, hanem **reális alapon nyugvó tény,** amiért a czég tényleg meg is felel.

Birjuk Polgár Kálmánnak abbeli igéretét, hogy a kiadásában megjelenő „Müötvöst" olvasóinknak közvetlenül ő hozzá czimzendő felszólitására: **ingyen és bérmentve megküldi.**

Kiadó bolt. **Egy bolthelyiségnek felette alkalmas helyiség, a város élénk forgalmu helyén kiadó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.**

Közgazdaság.

Piaczi gabona árak.

— 1903. évi április hó 23-án. —

Az árak korona értékben 50 kilonként értendők.

Buza	7·40
Rozs	6·40
Arpa	5·80
Zab	6—
Tengeri	6·50

Mészárszék megnyitás.

Van szerencsém szives tudomásul adni, hogy atyám Krausz Bernát, mészáros mesternek, Kis-Czellben 40 év óta fennálló mészáros-üzletét meg és átvettem és azt ezentul saját nevem alatt vezetem tovább.

Egyuttal szives tudomásul hozom, hogy mészárszékemet, a „Bárány"-vendéglő épületében általam teljesen ujonnan, a modern kor követelményeinek megfelelőleg berendezett helyiségbe helyeztem át s azt a mai nappal megnyitottam. Mészárszékemben állandóan csakis **hizott marha** kerül ki vágásra, ugyszintén egész éven át naponkint friss **borjuhust** és az év változó szakai szerint **birkahust** is tartok.

Teljes erőmből arra fogok törekedni, hogy a n. é. közönség pártfogását, melyben atyámat hosszu 40 éven át részesitette, én is megnyerjem. A t. közönség szives pártfogását és támogatását kérve maradtam

kész szolgája

Krausz Mihály

mészáros-mester KIS-CZELL.

Bérbeadó ház és föld.

Vath Mersén a **Móger István**-féle **ház,** melyen van 2 szoba, egy konyha, egy pincze, egy kamra és egy istálló 2 hold belsőséggel 4—5 évre azonnal bérbeadandó.

Bérbevevőknek bővebb felvilágositást ad a tulajdonos: MÓGER JÓZSEF, *Kemenes-Högyész.* 2—3

Déli Jég- és Viszontbiztosító-Társaság

magyarországi osztálya

BUDAPEST, Váczi-utcza 20-ik szám a., az „Adriai biztosító-társulat" házában.

Báró Podmaniczky Frigyes intéző.

Teljesen befizetett alaptőke 3.000.000 kor.
Tartalékok . . . . . 2.967.379 „

E társaság, mely a cs. és kir. szab. „Adriai biztosító-társulat" védnökségeialatt alakult, mindennemü termányeket biztosít jégkár ellen és a t. cz. biztosító közönségnek a legelőnyösebben megállapitott biztositási feltételeket nyujtja.

A biztositási dijak igen jutányosak s a felmerülő károk a leggyorsabban és legpontosabban térítetnek meg.

Biztositási ajánlatokat elfogadnak és közelebbi felvilágositásokat készségesen adnak az „Adriai biztosító társulat" magyarországi osztálya, valamint az összes vezér-, jó- és kerületi ügynöket. 1—3

Főügynökség:
Német Márkus, Kis-Czell.

Bérbeadó lakás.

KIS-CZELLBEN, a Mesteri-utczában **azonnal** hérbeadó egy lakóház, mely 2 szoba, konyha, kamra, padlásból és egyéb hozzátartozó melléképületekből áll.

Bérbevenni szándékozók forduljanak: **Weiss Kálmán** urhoz *Kis-Czell.* (2—3)

Trágyi-eladás!

E a [illegible] ya [illegible] o- [illegible] a: **Bálint István** [illegible], *Kis-Czell.*

Rendkivüli szerencse

BIHARI EDE

főárudájában, ahol eddig több mint

HAT MILLIÓ

koronát nyertek.

Sok **20,000, 10,000, 5000, 2000** koronás fényereményen kivül a következő fényereményeket fizettem már ki:

600,000 kor. a **69,686** számra
600,000 kor. a **28,718** „
200,000 kor. a **18,445** „
80,000 kor. a **69,691** „
60,000 kor. a **23,772** „
30,000 kor. a **103,298** „
30,000 kor. a **14,199** „

továbbá f. évi március 28-án ismét

200,000 koronát a 28,632. számra

Az I. osztályu szelvények ára:

egy nyolczad (1/8) —.75 frt vagy 1.50 k. || egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— k.
egy fél (1/2) 3.— „ „ 6.— „ || egy egész (1/1) 6.— „ „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvéttel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyereményjegyzéket húzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb **f. évi május hó 2-ig** alólirt szerencsés főelárusitóhoz juttatni

BIHARI EDE
Budapest, Városház-utcza 14.

MEGVAN!

czzel kezdte sok beteg, a ki a *Vértes* féle *Sósborszesz* (Ferenczpalinkát) szaz meg százféle nyavalya ellen használta és a használat által *megszabadult a bajától.* Annyi köszönő levelet hozott és hoz még mindennap a posta — urtól, parasztól — hazánk minden részéből, ugy mint a külföld legtávolyibb országaiból — hogy egy könyvesház tele lenne vele, ha mind lenyomatnank, de csak utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, aki azt kéri, a postan ingyen küldünk be, s amely füzetke egyszersmind bőven leirja, mely alkalommal és hogyan lehet a Sósborszeszt használni.

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik, mint fájdalomcsillapitó *bedörzsölés*, illetőleg *borogatás: kösvény, csúz, meghülés, nyilamlás, szurás, szaggatás* ellen, *fejfájás, bénulás, ficzamodás, gyulladás, daganatok, mell- és torokbántalmak* ellen. *Levélkordó, katona, kerékpáros, vadász* meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaiba uj erőt önt. — Mint kitünő, kellemes, *piperecsikk* a legjobb szolgalatot teszi a *fejbőr* erősitésére elpusztitja a hajhullást okozó korpát; jó a száj ápolására, mert ha 5—10 csepget teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrissitő a szájat és fogat tisztitó szájvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sósborszesz nagyon használ *gyomorgörcs, hasmenés, rossznullet fejfájás* ellen, mint kellemes *üditő stal* stb. Különös Istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az Alföldön, — mert ha pár cseppet a vizbe öntunk, megöli a sok káros haczillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóva teszi.

Altalában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden bajnál használható első segitségül. Belsőleg egy nehány csepp veendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszerüen bedörzsöljük, hogy a baj elmuljék.

Nem csoda tehát hogy az, aki ezen *legkitünőbb, legmegbizhatóbb* és *mindenre jó* házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósborszesz kell nekem

Igaz-e, hogy drágább a Vértes-féle Sósborszesz a másénál? — Legalább ugy mondja egyik-másik elárusitó, a kinek az állitólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékájat vegye. Pedig nát ez sem igaz. Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve és hogy a hatásos czéljának megfelelő szer soha sem drága. A Vértes-féle Sósborszesz azért sem dragább, hanem még olcsóbb is más fajtaknál, mert daczára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértes féle Sósborszesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és igy abból *sokkal kevesebb* kell, mint más ajtából. Bedörzsölésre például a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértes-féle Sósborszeszből elegendő egy kávéskanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértes féle Sósborszeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértes féle Sósborszesz, a csekélyebb mennyiség daczára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtáju vele egyáru, nagyobb üveg is, igy mégis olcsóbb más fajtánál, *minden* tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértes-féle Sósborszeszt *sehol* sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, egy és két koronás eredeti üvegekben. — Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomtatatott *parasztvédjegy* és „Vértes" sor rajtok és a skatulyákon látható. — Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, amelyet nemcsak itthon, hanem külföldön mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint

Ostende-, Róma-, Paris- és London-ban

az ottani kiállitáson *első dijakkal*: diszoklevéllel, diszkeresztel és arany-éremmel lett kitüntetve. — 1 egyszerü üveg *Vértes*-féle Sósborszesz kimerlő használati utasitással együtt 1 kor.; 1 dupla üveg $2^1/_2$-szer annyi tartalommal mint egy egyszerü 2 kor.; 1 próbaüvecske 30 fill. Kapható a gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben, **Kis-Czellben Gayer Gyula és Nagy Gyula** uraknál, **Jánosházán**: Fogy. Szövetkezetnél és ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók és közvetlen:

Védjegy.

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson. 18—00

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1903.